

haki kwa wanawake

Women's Initiatives for Gender Justice

Anna Paulownastraat 103, 2518 BC The Hague, the Netherlands Tel: +31 (0)70 365 2042
Fax: +31 (0)70 392 5270 info@iccwomen.org www.iccwomen.org

KURTI, WALIOTESWA, USAIDIZI NA UKINGO WAO

Kurti

Kurti hii ni ya kwanza iliyo na madaraka ya ku hukumu wanainchi wa inchi nyingi ulimwenguni. Sheria inoyoishimika ni makubaliano ya utawalo mbalimbali za ulimwengu kwa kufatilia wale wote waliotenda mauwaji na maovu yasiyo kubaliwa na sheria za kimataifa, kwa kifransa makubaliano hii inaitwa "STATUT DE ROME", iliyotiliwa sahini tarehe 1/7/2002. Ukomo wa kurti hii nikuendesha haki na kufunga wale wote wanaositakiwa wenye kuvunza haki za binadamu wakati wa vita ama kutenda mauwaji wakati wa vita, kusaidia kujenga ama kuwapa moyo wale waliyojereuliwa ama majamii zao.

Kurti itafanya nini

Kurti itachunguza na kufuatilia wale waliowaongozi ya vikundi viliyo tenda mauwaji zilizo katika madaraka yake kama vile genocide (mauaji zenye kuendesha na nia ya kumaliza kabila fulani), mauwaji zenye kuendesha wakati wa vita, ubakaji za kiyolela, kutumikisha watoto jeshini.

Haki za walioteswa

Makubaliano ya utawalo za ulimwengu iliyo shimika kurti inahakikisha haki za wale waliyojereulia wakati wa vita, haki za kukingwa na kuhudumiwa kwa wale wanojionyesha kwa kurti, haki za kushiriki wakati wa mastaki, haki za kujichagulia huru msimamizi, haki za kujulishwa namna gani

masitaki faida yao mbele ya kurti yanaendelea, haki za kuomba malipo kwa ajili ya ajali iliyo wapata (réparation) ikiwa wao ni wanyi kuteswa na ajali hiyo ya genocide, mauwaji ya rahia kiyolela ama mauwaji yarahia wakati wa vita.

Feza kwa mafaa za wa victimes

Hakiba ya mali ya kurti kwa ajili ya wateswa

Kwa mwaka 2002, hakiba ya mali iliweza kuwekwa kwa ajili ya wateswa wale kurti ina madaraka ya kukata mastaki yao. Mali hizo ni kwa faida za wale wa victime na jamaa zao. Mali hizo zitatumiwa kwa malipo kurti itakayoomba. Malipo ni kwa watu binafsi, vituo na vikundi vya wateswa kufuatana na maovu ao ajali iliyowafikia ama waliopatwa nayo.

Kuweka tayari mali ao feza kwa kufaidisha wateswa na jamii zao.

Feza ama vitu vinaweza kupewa kwao katika siri ya kituo kinachosimamia feza hizo kwa faida ya aliyeteswa. Kwa sasa feza hizo ni nusu sana. Lakini zinaweza kuongezeka siku ijao na matoleo itakayoletwa: sehemu ya feza itatoka kwa malipo ya wale watakao fungwa wakilipa amendes, wakinyangwa kisheria mali zao, malipo sheria itakayowaomba kwa ajili ya mabaya waliyotenda; ama tena utafuti wa feza itafanyika na kituo kinacho chungu hizo feza, matoleo ama msaada za inchi mbalimbali, ama kutolewa na vituo vyenye feza ama watu fulani wenye kuwa na feza.

November 2004